

**Vastaus Tuukka Saimenin ja Kai-Ari Lundellin sekä 10 muun valtuutetun aloitteeseen
pitkäaikaistyöttömien työllistämisen tukemiseksi Vantaan kaupungin on perustettava
henkilöstövuokrausyksikkö tai yhtiö**

VD/9410/00.02.00.03/2021

RV/JN/KA/HY-L

Tuukka Saimen ja Kai-Ari Lundell sekä 10 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston
työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut pyydämme, että Vantaan kaupunki aloittaa mahdollisimman nopeasti
henkilöstövuokrausyksikön tai -yhtiön suunnittelun ja toiminnan aloittamisen. Tarkoituksena on
mahdollistaa osa-aikaisen, määräaikaisen tai vakituisen työsuhteen saaminen nopeasti
pitkäaikaistyöttömille sekä vaikeasti työllistettäville.

Koska työllisyyspalvelut ovat siirtymässä valtiolta kunnille, Vantaan kaupungin on mietittävä myös uusia
toimintamuotoja työllisyyden parantamiseksi sekä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Vantaan talouden perustana on ennen kaikkea kuntalaisten työllistyminen yksityisellä sektorilla. Samaan
aikaan, kun yritykset viestittävät työvoimapulasta, niin kortistossa on tuhansien ihmisten
pitkäaikaistyöttömien reservi.

Vantaan tuhannet nuoret kuin vanhemmatkin työntaitajat ovat ajautumassa tai ovat jo ajautuneet
erilleen yhteiskuntamme keskiöstä. Yksinäisyys, päihteet ja mielenterveysongelmat ovat monen
työttömän tulevaisuus. Tällaista tulevaisuutta emme halua yhdellekään kuntalaiselle. Valtuutettuina
meillä on vastuu ja velvoite ryhtyä toimenpiteisiin.

Nyt on aika tehdä yhteisiä päätöksiä puoluekannastamme riippumatta. Yrittäjät ovat valmiina
palkkaamaan, ja työvoima odottaa mahdollisuuttaan. Kaupungin hallinnoiman uuden
henkilöstövuokrausyhtiön yksi tarkoitus on vastata muuttuvien työmarkkinoiden tuomiin haasteisiin,
jotka auttavat työnantajat ja työntekijät löytämään toisensa.

Monissa Vantaan työpaikoissa on tekemätöntä työtä ja kaikki työ on yrittäjän silmissä samanarvoista.
Työmarkkinoiden kankeudesta johtuen moni yrittäjä tekee aivan liian pitkää päivää, koska kaikille
yksinkertaisillekaan töille ei löydy riskitöntä eikä joustavaa työvoimaratkaisua.

Esimerkki 1.

Yrittäjä tarvitsee seuraavalle päivälle kaksi ihmistä tekemään kontinpurkua varastolleen sekä varaston
siivousta ja piha-alueen puhdistamista. Työaika on noin viikko. Mobiilisovellus tarjoaa vaihtoehdot.
Työnantaja valitsee työntekijät ja työntekijät kuittaavat työpaikan.

Toinen työntekijä sairastuu ensimmäisen työpäivän aikana. Kaupungin yhtiö vastaa sairastumisesta 100
% sivukuluineen ja lähettää tarvittaessa uuden työntekijän työpaikalle.

Esimerkki 2.

Yrittäjä tarvitsee työvoimaa kymmeniä kertoja vuodessa, mutta vain muutamiksi päiviksi kerrallaan.
Yrittäjä löytää työvoiman suorittajan kaupungin henkilöstövuokrausyhtiön palvelusta. Ajan kanssa

yrittäjä ja työntekijä tulevat tutuiksi ja luottamus kasvaa molemmin puolin. Yrittäjä on vakuuttunut työntekijän osaamisen tasosta sekä luotettavuudesta ja on valmis tarjoamaan kokopäiväistä työ sopimusta.”

Kaupunginvaltuusto 20.9.2021 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmistettavaksi.

Kasvupalvelut toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Aloitteessa ehdotetaan, että Vantaan kaupunki aloittaa mahdollisimman nopeasti henkilöstövuokrausyksikön tai -yhtiön suunnittelun ja toiminnan aloittamisen. Tarkoituksena on mahdollistaa osa-aikaisen, määräaikaisen tai vakituisen työsuhteen saaminen nopeasti pitkäaikaistyöttömille sekä vaikeasti työllistettäville. Aloitteessa todetaan lisäksi, että Vantaan talouden perustana on ennen kaikkea kuntalaisten työllistyminen yksityisellä sektorilla. Samaan aikaan, kun yritykset viestittävät työvoimapulasta, niin kortistossa on tuhansien ihmisten pitkäaikaistyöttömien reservi.

Työllisyyspalveluiden ensisijaisena tehtävä on työn välittäminen. Työnantaja-asiakkaalla on mahdollisuus yhteistyössä työllisyyspalveluiden työnantajapalveluiden kanssa kartoittaa sitä, minkälaista työvoimaa yritys tarvitsee. Tämän jälkeen työnantajapalvelut käynnistävät kyseiset kriteerit täyttävän henkilön etsimisen työllisyyspalveluiden asiakkaiden joukosta. Tarvittaessa yritys voi järjestää rekry-treffejä työllisyyspalveluiden tiloissa. Näihin tilaisuuksiin kutsutaan mukaan työnantajan määrittelemät kriteerit täyttäviä henkilöitä. Työntekijä arvioi omalta osaltaan mahdollisuuden ottaa vastaan tarjottua työtä. Omavalmentaja arvioi omassa lausunnossaan, mitä seurauksia voi syntyä, mikäli asiakas ei ota tarjottua työtä vastaan. Kohtaanto-ongelma tarkoittaa sitä, että työnantajien tarpeen mukaista osaamista ei löydy työttömien työnhakijoiden joukosta. Tällöin on mahdollisuus keskustella erilaisista tavoista esimerkiksi osaamisen/koulutukseen lisäämiseen.

Työllisyyspalveluiden työnantajapalvelut voivat myöntää yritykselle palkkatukea, mikäli yritys ja palkattava henkilö täyttävät palkkatuen edellytykset. Palkattavan henkilön palkkatuen myöntämisen edellytykset: <https://www.te-palvelut.fi/tyonhakijalle/tukea-tyollistymiseen/tyollisty-palkkatuella>

Vantaan kaupungin työllistämisen Vantaa-lisä on tarkoitettu yritys työnantajalle, joka palkkaa työttömän työnhakijan, jolle on myönnetty palkkatukea. Työnantaja on elinkeinotoimintaa harjoittava yritys. Vantaa-lisä on 500 e/kk. Vantaa-lisä on tarkoitettu palkkauksesta syntyviin muihin kuin palkkakuluihin. Järjestöille myönnettävän tuen suuruus on 300 e/kk. Näiden tukien avulla yrityksellä tai järjestöllä on mahdollisuus saada palvelukseensa pitkään työttömänä olleita ammattilaisia. https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tyo_ja_elinkeinot/palvelut_tyonantajalle/tyollistamistuki_yrityksille

Aloitteen mukaan yrittäjät ovat valmiina palkkaamaan, ja työvoima odottaa mahdollisuutta työllistyä. Kaupungin hallinnoiman uuden henkilöstövuokrausyhtiön yksi tarkoitus olisi vastata muuttuvien työmarkkinoiden tuomiin haasteisiin ja auttaa työnantajat ja työntekijät löytämään toisensa. Monissa Vantaan työpaikoissa on tekemätöntä työtä ja kaikki työ on yrittäjän silmissä samanarvoista. Työmarkkinoiden kankeudesta johtuen moni yrittäjä tekee aivan liian pitkää päivää, koska kaikille yksinkertaisillekaan töille ei löydy riskitöntä eikä joustavaa työvoimaratkaisua.

Valtuuston 21.9.2020 § 7 hyväksymien omistajapoliittisten linjausten mukaan yhtiön omistaminen on tapa tuottaa kaupungin palveluita. Omistamisen vaihtoehtona on, että kaupunki toteuttaa palveluita omana toimintanaan tai vaihtoehtoisesti

ostamalla palveluita. Omistajapoliittisten linjausten mukaan kaupunki ei omista tai hanki omistuksia, jotka heikentävät tai vääristävät markkinoita. Henkilöstövuokrauspalveluiden, joita on markkinoilta saatavissa, tuottamista ei voida katsoa kaupungin palvelutuotantoon kuuluvaksi toiminnaksi. Tämän vuoksi kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista perustaa henkilöstövuokrauspalveluita tarjoavaa markkinaehtoisesti toimivaa yhtiötä, vaan tuottaa työllisyyden edistämiseen liittyviä palveluita osana kaupungin omaa organisaatiota. Kaupunki on jo tällä hetkellä osakkaana Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ssä, joka tuottaa sidosyksikkönä henkilöstövuokrauspalveluita kaupungille ja muille omistajilleen.

Aloite koskee lähtökohtaisesti pitkäaikaistyöttömiä eli työnhakijoita, joiden työttömyys on pitkittynyt yli vuoden tai sitä pidemmäksi ajaksi. Pitkäaikaistyöttömyyden syyt ovat moninaiset ja työttömyyden pitkittyessä tuen tarve kasvaa. Osa pitkään työttömänä olleista voisi työskennellä osa-aikaisesti. Marinin hallituksen tavoitteena on edistää osatyökykyisten työllistymistä ja kehittää uudella tavalla välityömarkkinoita. Tavoite toimeenpannaan perustamalla uusi erityistehtäväyhtiön osatyökykyisten työllistämiseksi (hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi HE 198/2021 vp). Yhtiön tehtävänä on työllistää osatyökykyisiä pidempikestoisiin työsuhteisiin ja tarjota työntekijöille tukea työn tekemiseen. Tavoitteena on myös edistää työntekijöiden mahdollisuuksia edetä urallaan. Työ- ja elinkeinotoimisto ohjaisi keskitetysti osatyökykyisiä Työkanava Oy:n palvelukseen viimesijaisena vaihtoehtona silloin, kun työllistyminen ei muutoin ole mahdollista. Toimintamallin rajoittaminen vaikeimmassa työmarkkina-asemassa oleviin henkilöihin mahdollistaisi sen, että yrityksen voitaisiin katsoa tarjoavan komission SGEI-päätöksessä tarkoitettuja palveluja.

Erityistehtäväyhtiötä koskevaa lainsäädäntöä ja toimintaedellytyksiä ollaan parhaillaan luomassa. Erityistehtäväyhtiötä koskevasta lainsäädännöstä puuttuu edelleen tarkempi määritelmä siitä, ketkä kuuluvat erityistehtäväyhtiön kohderyhmään eli mitä osatyökykyisyydellä tässä yhteydessä tarkoitetaan.

Vantaan kaupungilla on tällä hetkellä kohtalaiset mahdollisuudet tukea yrityksiä työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Lisäksi on tärkeää seurata valtion osatyökykyisten työllistämistä koskevan yrityksen kehittämistä. EU:sta tuleva sääntely rajoittaa kaupunkien ja julkisomisteisten yhtiöiden toimintaa markkinoilla, mikä vaikuttaa kaupungin tai sen omistaman yhtiön mahdollisuutta toimia aloitteessa esitetyllä tavalla.

Työllisyyspalvelut on aloittanut Barona Oy:n kanssa loppuvuodesta 2021 uuden vaikuttavuuspilotin, jonka tavoitteena on löytää uusia toimintatapoja pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemiseksi sekä estää kohderyhmään kuuluvien henkilöiden (nuoret ja vieraskieliset) työttömyyden pitkittyminen sekä päätyminen kunnan työmarkkinatuen maksuosuudelle. Elokuussa 2021 on aloitettu myös kaksivuotinen hanke, jonka aikana reilu 400 työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevaa alle 25-vuotiasta vantaalaista nuorta saa rinnalla kulkijan tukea, jonka avulla saavuttaa työ- tai opintopolun alkupää. Hankkeen uutuusarvo piilee siinä, että luodaan yhteisen tekemisen kautta nuorisotyön ja työllisyyspalveluiden välimaastoon sijoittuva täysin uusi tapa toimia monialaisesti, nopeasti ja intensiivisesti koronan aiheuttamassa akuutissa tilanteessa, nuorisotyön vahvuuksia hyödyntäen.

Kaupunginhallitus 14.3.2022 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Tuukka Saimenille ja Kai-Ari Lundellille sekä 10 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Tuukka Saimenin ja Kai-Ari Lundellin aloite pitkäaikaistyöttömien työllistämisen tukemiseksi Vantaan kaupungin on perustettava henkilöstövuokrausyksikkö tai yhtiö

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto